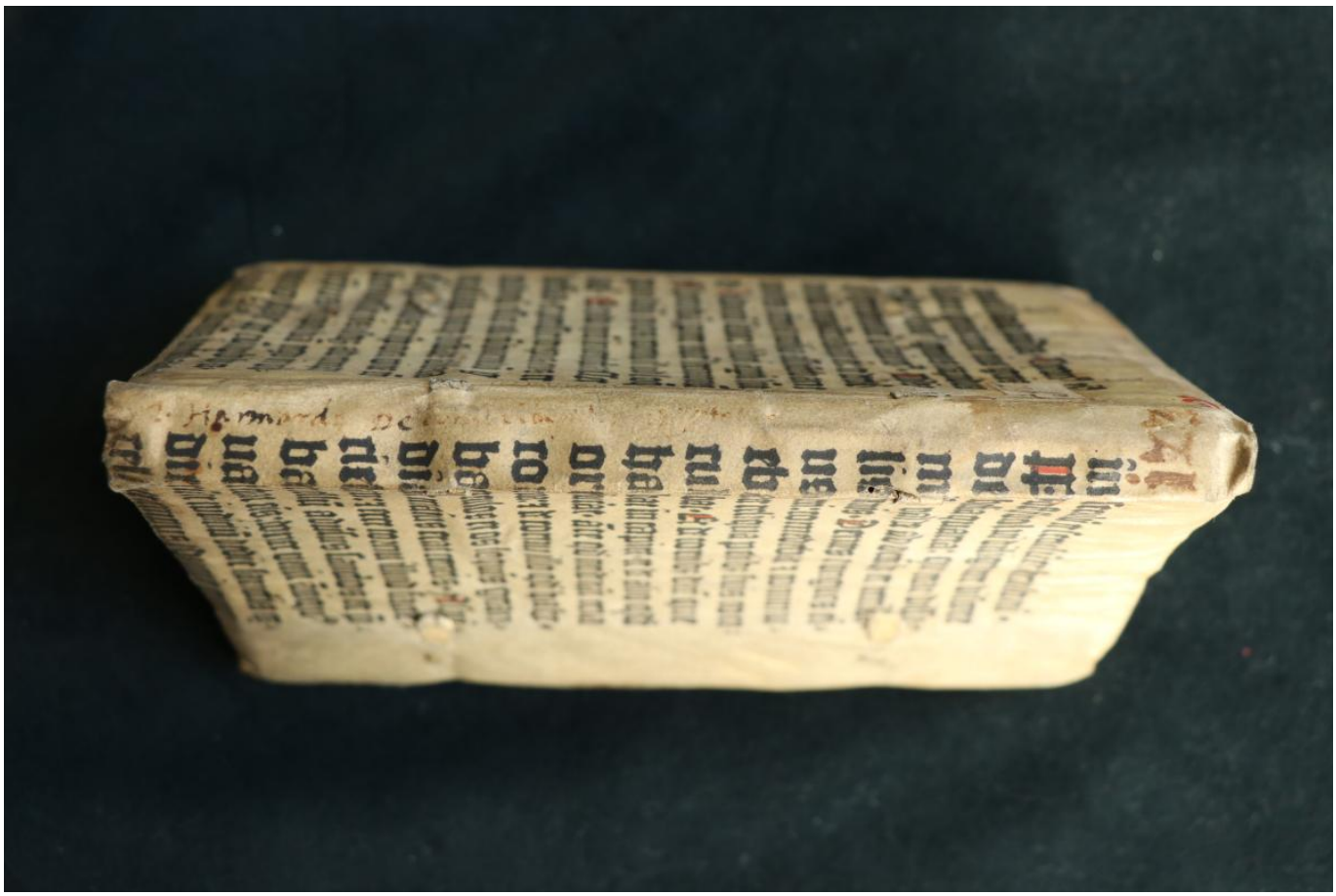
560 éves ritkaság a nemzeti könyvtárban: Gutenberg 36 soros Bibliájának töredéke került elő

2026/01/27

Az Országos Széchényi Könyvtár Régi Nyomtatványok Tárának katalogizáló munkája során egyedülálló felfedezésre került sor: egy különlegesen ritka és rendkívül korai ősnyomtatvány, az úgynevezett 36 soros Biblia pergamenre nyomtatott töredékét azonosította a nemzeti könyvtár fiatal kutatója, Szovák Márton.

[1]

[2]

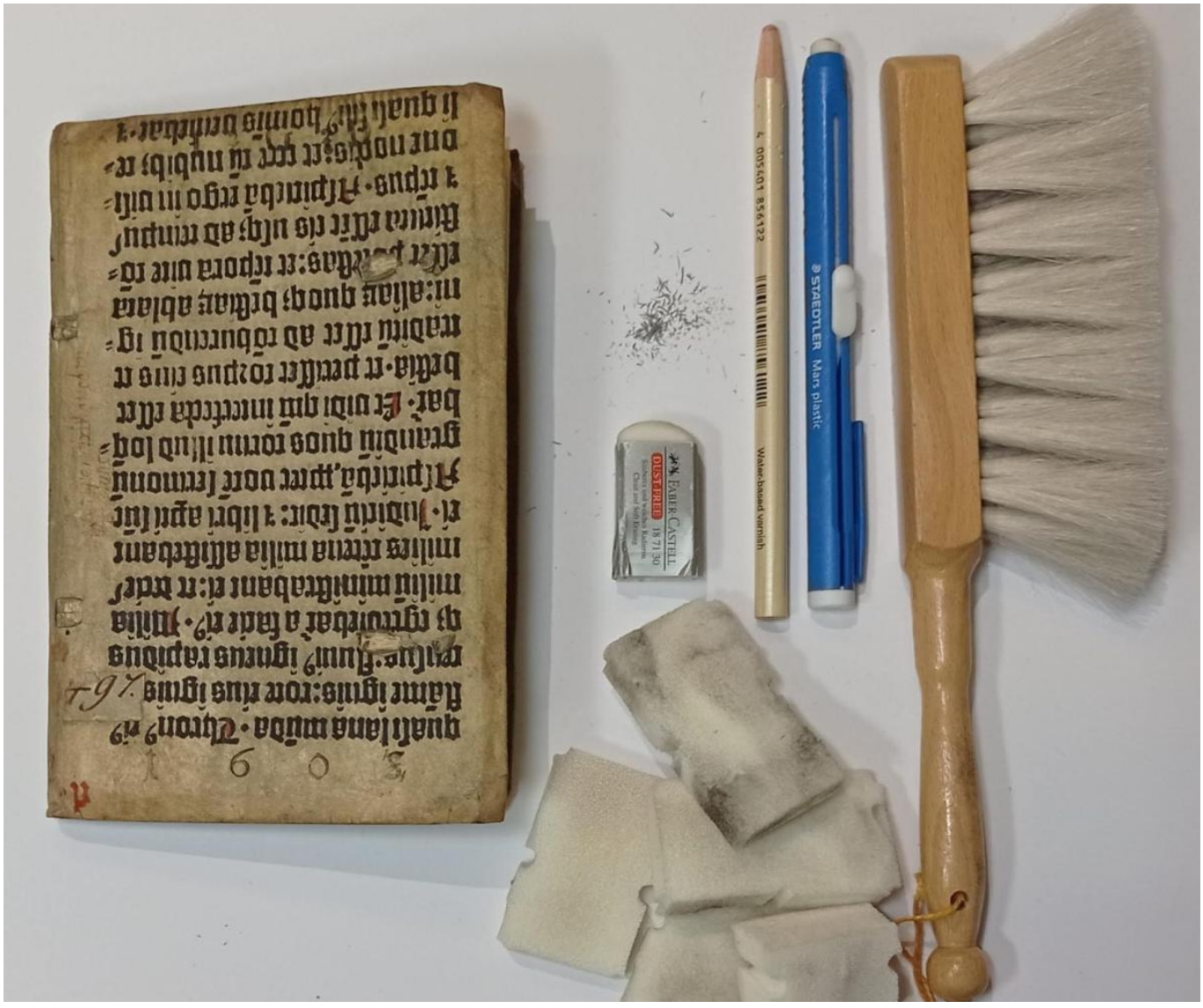
Az Országos Széchényi Könyvtár Régi Nyomtatványok Tárának katalogizáló munkája során egyedülálló felfedezésre került sor: egy különlegesen ritka és rendkívül korai ősnyomtatvány, az úgynevezett 36 soros Biblia pergamenre nyomtatott töredékét azonosította a nemzeti könyvtár fiatal kutatója, Szovák Márton.

[3]

A felfedezés különlegességét az adja, hogy a 36 soros Biblia a híres 42 soros Gutenberg-bibliánál is ritkább: **világszerte mindössze 76 példányt** tartanak számon, Magyarországon pedig **ez a második ismert** töredék **[4].** A most előkerült lap **Dániel próféta könyvének 7. fejezetéből** tartalmaz részleteket, és a könyv kötésére fordítva, fejjel lefelé került.

A lelet egy **XVI. századi kötet,** *Hannard van Gameren: Authoritates Ciceronis, Plinii et aliorum scriptorum in conscribendis epistolis observandae* (Ingolstadt, Alexander és Samuel Weissenhorn, 1566) kötéseként maradt fenn. A vizsgálatok bebizonyították, hogy a töredék **a 36 soros Biblia egyik példányából** származik – abból a kiadványból, amelyet **Johannes Gutenberg** betűtípusával a **bambergi püspök megrendelésére** nyomtattak **1461 előtt.**

A pergamentöredéket rejtő kötet első ismert tulajdonosa **Johann Gabler** volt, aki **1570-től Ingolstadtban tanult,** és bejegyzései szerint **1574-ben** birtokolta a könyvet. A későbbi, **1605-ös évszámmal** jelzett tulajdonosi monogram (I G D) a kötet további útját dokumentálja. A XVIII–XIX. század fordulóján a mű **Jankovich Miklós** (könyv-, régiség- és műgyűjtő, történész, 1772–1846) híres gyűjteményébe, majd annak megvásárlásával a **nemzeti könyvtár** tulajdonába került.

[5]

[6]

A töredék az OSZK-ban a **XVI. századi kiadványok online katalogizálása** során került elő, amikor a bibliográfiai adatok kiegészülnek az egyes példányok egyedi jellemzőivel: a teljesség, a proveniencia (azaz a korábbi tulajdonosok) és a különleges kötések leírásával. A pergamenbe kötött lelet jelentőségét az adja, hogy **közvetlen kapcsolatot teremt a könyvnyomtatás hajnalával,** Gutenberg műhelyének örökségével. A 36 soros Biblia a könyvnyomtatás korai korszakának egyik legnagyobb bibliofil ritkasága. A 42 soros Bibliánál is korábbi, rusztikusabb betűképe Gutenberg kísérletező korszakát idézi meg. **Georg von Schaumberg** püspök megrendelésével a bambergi egyházmegye plébániái egységes szövegű Szentíráshoz jutottak, a kezdeményezés a XV. századi reformtörekvések szellemiségét tükrözi.

Az OSZK Régi Nyomtatványok Tárának mostani felfedezése nemcsak a magyarországi könyvtári kincsek gazdagságára világít rá, hanem arra is, hogy **a már katalogizált gyűjtemények polcain is új felfedezések várhatnak.** A töredék történetét és tudományos jelentőségét rövidesen **a nemzeti könyvtár blogja** és a **Magyar Könyvszemle** közli részletesen. Az újonnan azonosított pergamentöredék nem csupán tipográfiai ritkaság, hanem **nemzeti kulturális örökségünk** egy újabb, világszinten is figyelemre méltó darabja, amely egyszerre idézi meg a reneszánsz humanizmus szellemiségét és **Gutenberg örökségét** – a könyvnyomtatás hajnaláról.

Kapcsolódó tartalom:

Töredék a Gutenberg-galaxis mélyéről [7]

A 36 soros Biblia töredéke az Országos Széchényi Könyvtárban [8]
2026/01/27 - 15:59

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/560-eves-ritkasag-nemzeti-konyvtarban-gutenberg-36-soros-bibliajanak-toredeke-keruelt-elo_260128

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/36-soros-Biblia-pergamenre-nyomtatott-toredeke_OSZK_2511_3.JPG
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/36-soros-Biblia-pergamenre-nyomtatott-toredeke_OSZK_2511_2.JPG
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/36-soros-Biblia-pergamenre-nyomtatott-toredeke_OSZK_2511_1.JPG
[4] https://www.youtube.com/watch?v=V8HA2MoR1dg
[5] https://oszk.hu/sites/default/files/36-soros-Biblia-pergamenre-nyomtatott-toredeke_OSZK_2026_2.jpg
[6] https://oszk.hu/sites/default/files/36-soros-Biblia-pergamenre-nyomtatott-toredeke_OSZK_2026_1.jpg
[7] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2025/11/11/toredek_a_gutenberg-galaxis_melyerol
[8] https://ojs3.mtak.hu/index.php/mksz/article/view/20807
[9] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[10] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon